

**Відступлення Верховного Суду у
складі суддів об'єднаної палати та
палат Касаційного господарського
суду від правових висновків
Верховного Суду у
господарських справах
2020**

Щодо порядку заміни сторони виконавчого провадження

Постанова ВС від 16.10.2018 у справі № 923/151/17

Суд касаційної інстанції, з посиланням на позицію, викладену у постанові ВП ВС від 11.09.2018 у справі N909/968/16, визнав правильними висновки судів попередніх інстанцій про відсутність підстав для задоволення заяви про заміну стягувача, подану фізичною особою, яка не може бути належним правонаступником кредитодавця у спірних правовідносинах, оскільки з укладенням договорів про відступлення права вимоги за кредитним договором відбулася заміна кредитодавця-банку, який є фінансовою установою, що має право на здійснення операцій з надання фінансових послуг, на фізичну особу, яка не є юридичною особою та фінансовою установою, а тому не може надавати фінансові послуги згідно з положеннями законодавства.

Постанова ОП КГС від 17.01.2020 у справі №916/2286/16

Встановлення обставин, за яких правочин про перехід прав та обов'язків сторони виконавчого провадження до іншої особи може бути визнаний недійсним (оспорюваний) за відсутності оспорення або визнання його недійсним у встановленому законом порядку, не входить у межі дослідження під час розгляду заяви про заміну сторони виконавчого провадження, а тому відповідні обставини не можуть бути підставою для відмови у здійсненні заміни сторони процесу правонаступником, оскільки це суперечитиме презумпції правомірності правочину, визначеному ст.204 ЦК України.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/87129078>

Щодо підстав для застосування до боржника відповідальності за договором підряду, у разі порушення строків виконання робіт

Постанова ВС від 20.08.2019
у справі № 910/3554/18

Постанова ОП КГС від 24.01.2020
у справі №910/3362/18

У разі порушення боржником - підрядником, строків виконання окремих видів робіт за договором будівельного підряду, для застосування до боржника відповідальності згідно з нормами абз.3 ч.2 статті 231 ГК України в договорі підряду мають бути погоджені умови як щодо строків виконання окремих видів (етапів) робіт, так і щодо вартості цих робіт. За відсутністю погодження сторонами в договорі підряду одночасно цих умов відсутні підстави для застосування до боржника - підрядника вказаних штрафних санкцій згідно з нормами абз.3 ч.2 ст. 231 ГК України.

Відсутність у договорі підряду окремо погоджених строків виконання кожного з видів (етапів) робіт та їх вартості не позбавляє позивача права на застосування до боржника відповідальності передбаченої договором, виходячи з загальної вартості невиконаних робіт та з урахуванням загального терміну їх виконання.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/87426643>

Щодо оскарження різних процесуальних документів суду першої інстанції, які є окремими самостійними об'єктами апеляційного оскарження, в одній апеляційній скарзі

Постанова ВС від 23.08.2018
у справі № 908/2189/17

ГПК України не передбачено можливості одночасного перегляду в апеляційному порядку різних за своєю правовою природою процесуальних актів по одній справі, а перегляд конкретного судового рішення має здійснюватися в окремому апеляційному провадженні на підставі окремо поданої апеляційної скарги.

ВС залишено без змін ухвалу суду апеляційної інстанції про повернення апеляційної скарги на підставі п. 2 ч. 5 ст.174 ГПК внаслідок об'єднання в одній скарзі різних процесуальних документів суду першої інстанції, кожен з яких підлягає самостійному апеляційному оскарженню.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/76266133>

Постанова ОП КГС від 17.02.2020
у справі №2/118

Частина 5 ст.260 ГПК України не містить підстави для повернення апеляційної скарги внаслідок об'єднання в ній вимог про скасування двох різних процесуальних документів суду першої інстанції, кожен з яких підлягає самостійному апеляційному оскарженню. Тобто окремі самостійні підстави для повернення апеляційної скарги встановлені ч.5 ст.260 ГПК України, перелік яких є вичерпним і не передбачає такої підстави для повернення апеляційної скарги як оскарження в одній апеляційній скарзі рішення та ухвали місцевого господарського суду. Приписи п.2 ч.5 ст.174 ГПК України визначають інші (крім тих, які визначені частиною 4 цієї статті) підстави повернення позовної заяви та підлягають застосуванню виключно судом першої інстанції. <http://reestr.court.gov.ua/Review/87808649>

Щодо обчислення суми штрафу за несвоєчасну доставку вантажу залізницею

Постанови ВС від 27.02.2019 у справі №910/9765/18, від 09.09.2019 у справі №910/14170/18 та від 12.09.2019 у справі №910/10427/18

Постанова ОП КГС від 21.02.2020 у справі №910/1524/19

Сума штрафу за несвоєчасну доставку вантажу залізницею, обчислюється виходячи із загальної суми платежів, сплаченої відправником на користь залізниці та відображеної у графі 34 залізничної накладної.

Розрахунок штрафу в порядку пункту 116 Статуту залізниць України здійснюється у відсотковому співвідношенні від суми провізної плати, зазначеної у графі 31 залізничної накладної, залежно від кількості днів прострочення у доставці вантажу.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/87838412>

Щодо перегляду в суді касаційної інстанції постанов апеляційного суду, прийнятих за наслідком перегляду ухвал місцевого суду про визнання чи відмову у визнанні виконавчого документа таким, що не підлягає виконанню

Постанови ВС від 09.04.2019 у справі №925/2073/13 та від 16.10.2018 у справі №916/1538/16

Ухвала ОП КГС від 21.02.2020 у справі №925/308/13-Г

Можливість перегляду в касаційному порядку постанови апеляційного суду, прийнятої за наслідком апеляційного перегляду нового судового рішення (ухвали) про відмову у задоволенні заяви про визнання наказу суду таким, що не підлягає виконанню.

В суді касаційної інстанції не допускається перегляд постанов апеляційного суду, прийнятих за наслідком перегляду ухвал місцевого суду про визнання чи відмову у визнанні виконавчого документа (яким в даному випадку є наказ суду) таким, що не підлягає виконанню.

<http://reestr.court.gov.ua/Review/88017544>

Щодо перебігу позовної давності у справі про банкрутство при вирішенні спору про визнання недійсним правочину з продажу майна боржника

Постанови Палати КГС ВС від
26.04.2018 у справі
№ 38/5005/5752/2012 та від 22.08.2018
у справі № 04/01/5026/1089/2011

Постанова Палати КГС ВС від
11.02.2020 у справі
№10/5026/995/2012

При вирішенні спорів про визнання недійсними правочинів з продажу майна боржника, з урахуванням норми п.2 ч.1 ст.263 ЦК України, перебіг строку позовної давності зупиняється під час дії мораторію на задоволення вимог кредиторів - з моменту порушення справи про банкрутство.

Норма ч.3 ст.19 Закону про банкрутство, якою передбачено зупинення перебігу позовної давності на період дії мораторію, не поширює свою дію на будь-які інші спори, стороною яких є боржник, що розглядаються у справах про банкрутство, та не застосовується при вирішенні цих спорів як передбачена законом відповідно до п.2 ч.1 ст.263 ЦК України підстава для зупинення перебігу позовної давності у спірних правовідносинах.
<http://reestr.court.gov.ua/Review/88017551>